

Návrat mrtvého

Andrea Čekanová

Zatímco motor karosy se ztrácel v dáli, vykročil Ivan po rozpadající se asfaltce do hlubokých lesů. Mlžný opar mu zalézal pod kabát a ocelově šedé nebe hrozilo brzkým deštěm.

Bučina, tak se jmenovala vesnice, kde ho jako malého našli odhozeného v popelnici. V srpnu tomu bylo rovných pětapadesát let. V srpnu taky pronesl, že Brežněv a jeho bratia mají táhnout do prdele a tím skončila jeho kariéra u bezpečnosti.

Celou cestu mu připadlo, že vysoké stromy ho nesouhlasně pozorují. Mlha houstla, cesta se klikatila a Ivan se nemohl dočkat, až začne s vyšetřováním. Sevřel v kapse služební průkaz jako svůj štít. Ještě ho neodevzdal.

Když konečně došel na kraj zoraného pole, spatřil roubené chaloupky zahalené šedavým přísvitem. V údolí se rozkládalo na dvacet stavení, včetně kostela a kravína. Čas se tu zapomněl a stejně tak slušné vychování. Pozdravil babky u pumpy, ale ty pouze šepem něco prohodily. Skučivý vítr mu kolem uší pronesl: „Vrátil se.“

Prudce se otočil, ale to už báby maširovaly pryč. Všude bylo tísnivé ticho. Nikde žádné děti, krávy a ani vrány neskřehotaly. Ozvalo se jen bouchnutí dřevěných okenic. Bezradně se rozhlížel, než podle křivého vývěsního štítu rozpoznal hospodu U Pepy. Tak snad bude mít Pepa guláš a volnou postel.

„Je to on,“ zaslechl, když vešel do poloprázdné hospody. Ale nikdo se na něj nedíval. Hospodský ležtil sklenice a sledoval pavučinu nad výčepem.

„Dobrý den, našlo by se tady ubytování a něco k jídlu?“ Ivan položil na pult padesátikorunu. „Chvilí se zdržím.“

„Odejdi.“

„Co prosím?“

„Já nic neříkal,“ popřel hospodský a oči mu cukly ke dveřím. Když se Ivan ohlédl, seděla tam bezzubá babička a přežvykovala střídku chleba. Ona ani nikdo jiný se netvářil, že o něj jeví zájem. Chlapi mlčky hleděli do půllitrů.

„Co vás sem přivedlo?“ zeptal se hospodský. Vypadal, že jako jediný vnímal jeho přítomnost.

„Přijel jsem vyšetřovat vraždu.“ *A hledat rodinu.*

„Tady se jaktěživa žádná nestala.“

„A Boženka Kučerová?“

Bába v rohu se pokřivovala a dál žvýkala chleba.

„Vy už jste ji našli?“

„Ne...“

„Tak jakápak vražda. Po takové době by se na to měli vysrat. Nate,“ flákl před něj půllitr piva, „tady stejně nepořídíte. Všichni mlčí jako hrob.“

„Protože mají důvod?“

„Šak se zeptejte sám.“

Jenže chlapi byli skoupí na slovo. Všichni měli stejné hákovité nosy, na nichž ulpívala pěna od piva. Vytáhl z nich jen huhlavé: „Boženka je s bratrem.“ Předpokládal, že ji všichni považují za mrtvou. Zítra si projde hřbitov. Případ zmizelé Boženy Kučerové nedal spát jeho staršímu parťákovi, pro nějž to byl jediný nevyřešený pomníček a Ivan mu chtěl dopřát klid v hrobě. A když se ze spisu dozvěděl, že Boženka zmizela v té samé vesnici, kde ho našli popeláři, považoval to za znamení. I když teď měl chuť vzít nohy na ramena.

Úderem desáté se chlapi v hospodě jako na povel zvedli a zamířili domů. Jemu náhle za zády stála bába od dveří a kynula, že ji má následovat. Šel za ní jako v mrákotách, protože když mu pohlédla do očí, spatřil v nich stín utrpení a křivdy, kterou sám nosil hluboko v nitru.

Odvedla ho na půdu před dveře a sama zamířila do protějších. Jak tady bylo zvykem, neřekla ani slovo. Ivan pro jistotu přestěhoval peřínák před dveře. Neměl na vybranou, klíč nedostal a v místnosti už byla jen postel se zapraným povlečením.

Celou noc nemohl spát, protože k němu z vedlejšího pokoje doléhalo vzrušené sténání. Zalitoval, že nemá zbraň, dostal chuť tuhle podivnou sbírku karikatur v zapadlé vesnici vyhladit do posledního.

Další ráno nebylo o nic lepší. Bába u dveří žvýkala chleba a hospodský leštil půllitry. Když odcházel, přísahal by, že zaslechl: „Má stejný oči.“

Snažil se tomu nevěnovat pozornost a mířil mrazivým ránem ke kostelu, za nímž tušil hřbitov. Na něm už se činil hrobník u čerstvého hrobu. Obezřetně se mu vyhnul a prodíral se tlejícím listím podél hřbitovní zdi.

Pepíček Kučera, Maruška Kučerová. Samej Kučera, ti tuhle vesnici úplně ovládli.

„Měl v té popelnici umřít.“

Ivan se prudce otočil a hleděl do očí hrobníkovi, který nenuceně přežvykoval a bez zájmu si ho prohlížel.

„Prej hledáte Božku,“ zakrákoral jeho směrem, jako by neslyšel nic z toho, co Ivan. „Božka, je všude. V každém z nás.“

„Čert, aby vás vzal,“ odplivnul si Ivan a našťavaně odkvapil. Pitomí vidláci. Všem tu dočista přeskočilo.

Dva dny se snažil z místních něco vytáhnout. Dva dny naslouchal sténání na chodbě. Už věděl, že k bábě naproti chodí pánské návštěvy. Když ale schoval hlavu pod polštář, neunikl hlasům v hlavě: „Vrátil se.“

Vždycky byl pragmatik a věřil spíš tomu, že ho tu někdo nechce. Nedivil se. Božence bylo patnáct let, když zmizela. Podle fotografie to byla velice půvabná dívka, co se tady musela vyjímat jak růže na hromadě hoven. Zítra zajde na výbor. Kdyby mu nechtěli ukázat matriční knihy, vytáhne nelegálně držený služební průkaz. Pokud na to přijdou, posedí si pěkně dlouho v chládku. Ať si.

Ráno vesnici provrtávalo hrobové ticho, stejné jako předešlé dny. Jen sedlák s hráběmi na Ivana zíral, když mířil k výboru.

„Některé děti nemají kříž.“

Ivan si přísahal, že jakmile odsud vypadne, dá si velkýho panáka své oblíbené whisky z tuzexu.

Na výboru před něj soudružka sekretářka bez vyzvání položila matriční knihy. Všichni věděli, proč tady je. Jakmile otevřel první knihu, připadal si zpátky na hřbitově. Samej Kučera. Plémě bylo silné.

Nalistoval záznam o narození Boženky. Rodiče Ludmila a Bohumír, bratr Karel. Zbůhdarma otočil pár stran a narazil na narození Karlova syna Miloše a dcery Milady. Měl je s Boženou. Tady opravdu nejsou originální. Zase otočil a našel Vlastíka, syna Miloše a Milady Kučerových. Probůh. Zkontroloval data narození a nemohl se plést. Rychle prověřil narození pohřešované Boženky Kučerové. Shodovalo se s datem narození té druhé Boženy. Ne. To přece... začal hledat jedno konkrétní datum, které znal jen on sám.

Když zamířil zpátky do hospody, šel jako duše bez těla. Už měl všechno to, proč sem přijel.

Nepozdravil, jak bylo zvykem a zamířil rovnou nahoru. Chtěl se přesvědčit. Otevřel protější dveře, kde lehávala babka. Spatřil postel v rohu místnosti, na níž ještě visely zrezlé řetězy. Spatřil chatrnou kolébku v rohu. A věděl. *Ty její oči...*

Vrátil se zpátky do výčepu. Zamířil k bábě v rohu a sklonil se, aby jí pohlédl do očí. Opětovala mu pohled a on v nich spatřil všechnu tu krásnu, která byla k vzteku všem kolem a nejvíc jejímu bratrovi, který si ji choval jako plemennou krávu.

„Zavřela jsem za tebou hrob. Ale jsi zpátky,“ promluvila bába.

„Myslíš víko od popelnice?“ Ivan už byl zvyklý na ty jejich hádanky.

„Když jsi přežil, ostatní museli taky.“

Nadechoval se, aby jí něco řekl, ale přerušil ho hospodský: „Z pošty tady ráno nechali telegram. Chcete ho přečíst? Ivane Kučero STOP vraťte se, čeká vás vyšetřování STOP.“

Ivan k němu nevěřícně vzhlédl. Hospodský vytáhl z pod pultu tuzexovou whiskey. Tu samou, na kterou se těšil domů. Nalil mu. Ivan nerozuměl ničemu, a přesto měl pocit, že ví všechno.

Bába vstala ze židle a otevřela zaprášené okno.

„Ještě jednu?“

Ivan přistrčil prázdnou skleničku.

Dovnitř hospody pronikly první sluneční paprsky a z koruny protějšího stromu zacvrlikal ptáček.

„Můžete zůstat, jak dlouho chcete,“ řekl hospodský Pepa.

Ivan na něj dlouze hleděl, než odpověděl: „Já vím.“